

ROJA RANĢGA

ROJAS NOVADA INFORMATĪVAIS IZDEVUMS

Piektdiena, 2019. gada 25. oktobris

Nr. 20(1264)

Ar Aivaru Lejieti sarunājām, ka viņš lēnām celsies gaisā, lai es paspētu viņu nofotografēt. Runāts – darīts. Par piedzīvoto Žocenē lasiet 3. lpp. D. Klāberes foto

Māras Melderes ģimenes ārsta prakse uzņem apgriezienus

Dace Klābere

Pagājuši jau pāris mēnešu, kopš Rojā sākusī strādāt jaunā ģimenes ārste Māra Meldere. Aicināju dakteri dalīties savā pirmajā pieredzē un atziņās, strādājot jaunajā praksē.

Kā izvēlēties tieši Roju?

Jau, dzīvojot un strādājot Vācijā, zināju, ka kādu dienu noteikti atgriezīsimies Latvijā, tikai domāju, ka tas būs Talsos – tuvāk saviem vecākiem, savām saknēm. Sāku interesēties par ģimenes prakses pārņemšanu un ļoti koncentrējos uz Talsiem, bet, aizbraucot uz NVD (Nacionālais veselības dienests – D.K.), man ieteica pāriet pie Māras Melderes par iespēju Rojā. Tā arī izdarīju, man šī izvēle iepatīkās un sāku interesēties par prakses pārņemšanu.

Kā nokļūvat Vācijā?

Pabeidzot studijas Latvijā, gribēju paplašināt savu redzesloku, bet Latvijā tobrīd nevarēja piedāvāt tādas rezidentūras iespējas, kā to varēja piedāvāt Rietumeiropā. Ieinteresējos par šo iespēju un dabūju rezidentūras vietu ģimenes medicīnā Vācijā. Vācijā rezidentūra ilgst nevis trīs gadus kā Latvijā, bet gan 5 gadus, un, to pabeidzot, ir plašākas kompetences. Šo gadu laikā ir patstāvīgi jāveic 500 vēdera dobuma ultrasonogrāfiju, 150 vairogdziedzera ultrasonogrāfiju, 150 dupleksonogrāfiju kājām, jādežūrē slimnīcās kardioloģijas, pulmonoloģijas un ķirurģijas nodaļās. Pēc trim gadiem, kad esi strādājis slimnīcās kā ārsts internists, tu pusotru gadu strādā ģimenes ārsta praksē plus pusgadu ķirurģijā. Vācijā rezidentūras uzbūve ir kompleksāka, bet uz to brīdi tā sniedza vairāk nekā Latvijā. Latvijā man tās iespējas kā ģimenes ārstam vēl piedāvāt nevarēja. Protams, arī atalgojums bija krietni labāks kā Latvijā.

Tad jau mēs esam ieguvēji, jo Vācijā iegūtās zināšanas tagad tiks pielietotas šeit.

Jā, es to labprāt arī daru. Savas kompetences un zināšanas iespēju robežās pielietoju šeit. Latvijā nav pieejami daži medikamenti, bet ir iespēja tos pasūtīt, un, sadarbojoties ar Mēness aptieku Talsos, esam pasūtījuši vairākus medikamentus, kas veiksmīgi ārstē pacientus Rojā.

Kādas ir iespējas, ko pielietojiet savā ģimenes praksē Rojā, lai noteiktu diagnozi pacientam?

Pirmdienā rītos veicam asinsanalīzes un uzreiz nosakām cukura un holesterīna līmeni asinīs, lipīdus, triglicerīdus, iekaisuma marķierus, ātro streptokoku, gripas testus, arī ātros helikobaktērijas testus. Ja ir vajadzība, pacientam ar noteiktām sūdzībām, lai noteiktu ātrāku diagnozi, veicu vēdera ultrasonogrāfiju pacienta vizītes laikā. No Vācijas esmu

pasūtījuši kardioloģijas testus, kas piecu minūšu laikā noteiks, vai pacientam ir vai nav infarkts. To ne vienmēr var redzēt elektrokardiogrammā. Tas ir ļoti svarīgi, lai zinātu, kā rīkoties tālāk – vai ļaut pacientam iet, vai jāsauc neatliekamā medicīniskā palīdzība. Šeit, perifērijā, ir ļoti svarīgi pēc iespējas ātrāk noteikt pacientam diagnozi. Tāpat ar sāpēm labajā paribē – man ir jāzina, vai tie ir žultsakmeņi vai žultspūšļa iekaisums. Tās ir divas dažādas ārstniecības tehnikas. Man nepatīk minēt, man ir jāzina konkrēta diagnoze, lai pēc iespējas ātrāk un kvalitatīvāk palīdzētu pacientam.

Kādi ir pacienti Rojā?

Ļoti dažādi. Tā kā manā praksē ir bērniņi, kas tikko dzimuši līdz pat senioriem ar 90 un vairāk gadiem, ir interesanti. Arī pacientiem ir jāpierod pie jaunās ģimenes ārsta prakses. Daudzi ir ļoti saprotoši un labprāt pieņem jauninājumus, kādi ir Rojā, un kāda ir prakses struktūra un darbība, bet dažiem joprojām ir noraidoša attieksme. Prakse ir jauna, es esmu jaunienācēja Rojā, tādēļ mums visiem jāatrod sastrādāšanas modelis, kas vēl tikai veidojas. Zelta vidusceļu vēl neesam atraduši. Mēs vēl domājam un skatāmies, kādi ir pacienti, kas viņiem vairāk un kuros brīžos vajadzīgs, kā organizēt pieņemšanu, kad organizēt akūtās stundas – pieņemšanas sākumā vai beigās. Vēl neesam nostabilizējušies, joprojām cenšamies saprast, kas būtu vairāk vajadzīgs.

Vai ir būtiskas atšķirības starp bijušo dakteres Miķelsones praksi un jūsu?

Ir daudz būtisku atšķirību. Pacientiem vairs netiek dots ārsta privāta telefona numurs. Pacientam ir jāzvana uz praksi un ar ārstu jāietiekas pieņemšanas laikā. Esmu sieva un mamma diviem bērniem, man ir jābūt arī savai privātai dzīvei. Ir noteikti laiki, kad esmu šeit ar visu savu būtību, un, ja vien ārsts nav darbaliķis, viņam gribas arī savu privāto dzīvi, tādēļ mani pieņemšanas laikā ir strikti. Bet, ir jau gadījums šeit Rojā, kad esmu sameklēta nakts vidū, un es, protams, eju un palīdzu. Uzskatu, ka pacientam ir jābūt līdzatbildīgam par savu veselību. Nav prāta darbs, piemēram, zvanīt man piektdienas vakarā un teikt, ka ir aizmirsts laikus pasūtīt medikamentus. Ir pašiem jāseko tam līdzīgi un jāzvana laicīgi, ja medikamenti iet uz beigām.

Vai jums ir pieredze, strādājot ar bērniem?

Jā, protams! Vācijā ģimenes ārsta praksē strādāju divus gadus un man bija gan jaundzimušie, gan geriatriskie (cilvēki lielā vecumā – D.K.) pacienti, jo Vācijā bieži ārstā prakses tā ir pēc struktūras uzbūvētas. Bez ģimenes ārsta prakses ar bērniem, pusgadu reziden-

tūras laikā strādāju arī klīnikā, kas ir domāta mātēm ar bērniem, kuriem ir hroniskas saslimšanas. Man nav svešas ne pediatrija, ne geriatrija. Vācijā strādāju arī kardioloģijā, kas arī ir manai sirdij tuva. Medicīna kā zinātne ir tik komplekša, kurā viss jāskata kā viens veselums.

Kā praksē tiek ar visu galā? Kas notika ar jūsu prakses māsiņām?

Mans starts šeit ziemā nebija tik veiksmīgs, kā plānots. Biju pieņēmusi darbā divas māsiņas, kuras, man negaidot, uz pašu vēlēšanos uzrakstīja atlūgumus un nākamajā dienā aizgāja no darba. Es tai mirkli paliku viena ar lielu praksi, un man bija jānodrošina prakses funkcijas, jo šo praksi biju ilgi gaidījusi un negribēju to visu pamest. Nesēdēju un neraudāju, bet nākamā dienu sāku ar sludinājumiem avīzēs un internetā. Pirmdienas rītā sāku darbu 7.30 – noņēmu asinis analīzēm. Pēc tam pārvilku ķitelīti un strādāju par ārsti. Tad atkal pārģērbos un darīju visus pārējos prakses nepieciešamos darbus, sākot no mūsu darba līdz pat prakses uzkopšanas darbiem. Ceturtdienā māsiņas uzrakstīja atlūgumus un piektdien no darba aizgāja. Man bija grūti un sarežģīti uzturēt praksi vienai – taisīt un aprakstīt elektrokardiogrammas, pārsiet brūces, likt sistēmas, pieņemt pacientus pēc pieraksta un tad vēl akūtājā stundā. Par laimi, pēc laika man darbā pieteicās ārsta palīgs Jānis Gaillītis. Ārsta palīgs ir ar plašāku kompetenci kā māsām. Viņš drīkst rakstīt arī jaunas receptes, ne tikai atkārtotas, drīkst pieņemt pacientus, aizvietot mani arī akūtājās stundās. Mums pašlaik ir izveidojusies veiksmīga sadarbība, viņa plašās zināšanas un kompetence ļauj praksei uzņemt apgriezienus. Novembra vidū manā praksē būs vēl viens jaunums, bet tas pagaidām lai paliek noslēpums. Lai arī reizēm šķiet, ka pasaule ap tevi sabrūk, viss notiek uz labu, un šīs sadarbības modelis mani ļoti apmierina, pat labāk, kā sākotnējais. Sākums bija smags, bet darīju visu, lai arī viena nodrošinātu praksi pēc labākās sirdsapziņas. Šobrīd

Ģimenes ārste Māra Meldere ir pārliecināta, ka ar laiku tiks atrasts vislabākais sastrādāšanas modelis. D. Klāberes foto

kopā man ir aptuveni 1400 pacientu, no tiem ap 500 bērnu. Visu laiku pierakstās jauni pacienti ne tikai no Rojas novada, bet arī no Rīgas, Talsiem. Tas liek domāt, ka kādam pie manis arī patīk un labā ziņa tiek nodota tālāk, par ko man liels prieks. Kapacitāte praksei vēl ir un mēs varam uzņemt jaunus pacientus, kuriem būs tāda vēlēšanās.

Vai visi tie pacienti, kuri bija dakteres Miķelsones praksē, tagad automātiski ir jūsu?

Tie, kas ir deklarējušies Rojas novadā, pie manis nokļūst automātiski, bet tie, kas deklarēti citviet – nē. Šiem pacientiem, ja ir tāda vēlme, ir jāpārreģistrējas. Pašlaik viņi ir palikuši aiz borta un varbūt paši to nemaz nezina. Mums ir sarežģīti viņus visus apzināt. Pie ģimenes ārsta var pierēģistrēties arī e veselībā, lai gan tas ne vienmēr izrādās veiksmīgi. Drošāk ir atnākt uz praksi un aizpildīt anketu uz vietas. Bija gadījums – cilvēks pierēģistrējies caur e veselību, atnāc pie manis, bet man viņš neparādās. Mēs abi ar ārsta palīgu strādājam ar e veselību un man tā patīk. Man bija atbraucis no Vācijas bijušais kolēģis. Izrādīju viņam savu praksi un ar lepnumu stāstīju par jaunajām tehnoloģijām un ārstniecības iespējām Latvijā, tai skaitā par e veselību. Pie viņiem tādas nav, tur mēs esam galvastiesu priekšā, un mani kā latvieti tas dara lepmu.

Kā jūsu ģimene iejutusies Latvijā?

Vecākā meitiņa Elza sāka iet pirmajā klasē, un viņai ir ļoti miļa klases audzinātāja Daiga (Daiga Kirkopa – D.K.), kas ar viņu daudz strādā. Tā kā Elzīna ir dzimis un augusi Vācijā, mums daudz kas atšķiras. Šeit prasības pret pirmklasniekiem ir augstākas kā Vācijā. Marta savukārt, ejot „Pūcītēs”, to visu jau mācās. Esam pateicīgi par iespēju meitām apmeklēt mūzikas skolu Rojā, par burāšanas skolu ar tās fantastisko treneri! Bērni tā gaida burāšanu, tas viņām no sirds patīk! Pamazām iedzīvojamies. Bērniem patīk, ka mamma ir tepat blakus, un pēc skolas var pie manis atskriet uz praksi. Šeit ir tik skaista jūra, un vienmēr tepat! Vācijā dzīvojam pie Ziemeļjūras un tur bija paismis un bēgumi. Aizejam līdz jūrai, bet jūras nav! Šeit jūra ir vienmēr! Ziemeļjūra mēdz būt bīstama. Bijām nezinoši un pārgalvīgi. Vienreiz aizgājām tālu jūrā pastaigāties un sākās paismis. Ūdens pildījās tik strauji un bija tik augstu, ka līdz krastam beigās nokļuvām tikai pel-dus. Krastā jau trenējās kaitotāji – tik strauji bija pacēlies ūdens līmenis.

Ko jūs vēlētos pateikt saviem pacientiem?

Gribētu, lai mani pacienti saprot, ka komanda tikko kā ir izveidojusies un tagad tikai sākam uzņemt apgriezienus! ■

Aicina iedzīvotājus balsot par ģimenei draudzīgāko pašvaldību

Konkursu rīko Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija un Valsts reģionālās attīstības aģentūra, kas aicina iedzīvotājus balsot par savu ģimenei draudzīgāko pašvaldību.

Līdz 4. novembrim ikviens iedzīvotājs var nobalsot un izteikt viedokli par, viņaprāt, ģimenei draudzīgāko pašvaldību Latvijā. Balsošana notiek tīmekļvietnē www.vietagimenei.lv

Konkurss norit trīs kārtās un kopējais konkursa balvu fonds pašvaldībām ir 115 000,00 eiro. Piešķirtā naudas balva pašvaldībām būs jāizmanto ģimenēm ar bērniem atbalsta pasākumu un pakalpojumu nodrošināšanai vai ģimenēm ar bērniem piemērotas vides veidošanai 2020. gadā.

Paziņojums par mazdārziņu nomu

Visiem iedzīvotājiem, kuri noslēguši Rojas novada pašvaldībā lauku apvidus mazdārziņu zemes nomas līgumus, tos līdz šī gada beigām ir nepieciešams pārjaunot. Saskaņā ar Rojas novada domes 15. oktobra sēdes lēmumu, jaunie mazdārziņu līgumi tiks noslēgti uz 10 gadiem, nosakot nomas maksu par iznomāto zemes vienības daļu ne mazāku kā 3.00 EUR par mazdārziņu 0.03 ha platībā un ne mazāku kā 6.00 EUR par mazdārziņu 0.06 ha platībā. Tā kā pašvaldības rīcībā ir vairāki desmiti brīvi mazdārziņi, gaidīsim arī jaunus nomniekus.

Lai pārjaunotu mazdārziņu līgumus vai arī noslēgtu jaunu līgumu par mazdārziņa nomu, lūdzam pirms ierašanās domē iepriekš sazināties ar nekustamo īpašuma speciālisti pa tālruni 63220837 vai, rakstot e-pastu: alise.laksmane@roja.lv

Alise Lakšmane,
Nekustamā īpašuma speciāliste

Rojas novada domē

Rojas novada domes 15. oktobra sēdē tika izskatīti 15 darba kārtības jautājumi, kur deputāti lēma:

- Apstiprināt saistošos noteikumus Nr. 9/2019 „Grozījumi 16.04.2019. saistošajos noteikumos Nr. 2/2019 „Par Rojas novada domes 2019. gada budžeta plānu”.
- Apstiprināt pedagogu darba algas likmes 2019./2020. mācību gada I semestrim.
- Pieņemt no evaņģēliski luteriskās baznīcas Vācijā Kirchenkreis Altholstein pārstāvja J. Lehmkühl ziedojumu EUR 850,00 apmērā, kas izlietojams pēc Rojas novada Sociālā dienesta ieskatiem medikamentu iegādei.
- Izdarīt grozījumus Rojas novada domes 2019. gada 18. jūnija lēmumā Nr. 110 „Par piedalīšanās projektā „Piejūras vides labiekārtošana Rojā”.
- Izdarīt grozījumus Rojas novada domes 2019. gada 18. jūnija lēmumā Nr. 111 „Par piedalīšanās projektā „Rekreāciju teritorijas labiekārtojuma izveide”.
- Apstiprināt 2020. gada 4. aprīli paredzētā VI Viegļās un džeza mūzikas ansambļu konkursa „Rojas ritmi 2020” dalības maksu vienam ansamblim EUR 30,00 apmērā un konkursa Grand Prix prēmiju EUR 150,00 apmērā.
- Atteikties pieņemt ziedojumus.
- Ar Atzinības rakstu „Par mūža ieguldījumu” apbalvot Ingridu Miķelsoni un Baibu Volaju; ar Atzinības rakstu „Gada pedagogs” apbalvot Svetlanu Mediņu; ar Atzinības rakstu „Par nopelniem Rojas novada tēla veidošanā” apbalvot Egilu Zigatu un Intu Erkeni; ar Atzinības rakstu „Gada sportists” apbalvot Uģi Kronbergu; ar Atzinības rakstu „Gada jauniešis” apbalvot Kitiju Maišeli; ar Atzinības rakstu „Par veiksmīgu uzņēmējdarbību” apbalvot Alisi Lakšmani un uzņēmumu „SPURA”.
- No 2019. gada 21. oktobra atbrīvot no amata Rojupes PII „Saulespuķe” vadītāju.
- Atbrīvot no Rojas ostas valdes locekļa pienākumiem Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas izvirzīto pārstāvi Kasparu Cirsi.
- Atļaut Ervīnam Grāvitim savienot Rojas ostas valdes locekļa amatu ar Mērsraga ostas valdes locekļa amatu, Engures ostas valdes locekļa amatu, Salacgrīvas ostas valdes locekļa amatu un Saimes deputāta palīga amatu.
- Noslēgt jaunus lauku apvidus zemes nomas līgumus par mazdārziņiem, nosakot līguma termiņu uz 10 (desmit) gadiem un gada nomas maksu par iznomāto zemes vienības daļu ne mazāk kā EUR 3,00 par mazdārziņu 0,03 ha platībā un ne mazāk kā EUR 6,00 par mazdārziņu 0,06 ha platībā.
- Noslēgt jaunus lauku apvidus zemes nomas līgumus par mazdārziņiem, nosakot līguma termiņu uz 10 gadiem un gada nomas maksu par iznomāto zemes vienības daļu ne mazāk kā EUR 3,00 par mazdārziņu 0,03 ha platībā un ne mazāk kā EUR 6,00 par mazdārziņu 0,06 ha platībā.
- Izbeigt zemes lietošanas tiesības Kuršu ielā 19, Rojā, Rojas novadā ar iepriekšējo īpašnieku un iznomāt to jaunajam būvju īpašuma īpašniekam.
- Piešķirt nekustamam īpašumam „Jaunvimbās” Kaltēnē, Rojas novadā un uz tā esošai ēkai adresi: „Jaunvimbās”, Kaltene, Rojas novads.
- Piešķirt nekustamā īpašuma „Jaunplatāji” Kaltēnē, Rojas novadā, zemes vienībai adresi: „Jaunplatāji”, Kaltene, Rojas.

Informāciju sagatavoja
Administratīvās nodaļas vadītāja vietniece/
domes sekretāre Marita Pāvuliņa

Pieejamā Roja

15. oktobrī Rojā viesojās ap 20 cilvēku no Invalīdu un viņu draugu apvienība Apeirons. Brauciena mērķis bija iepazīties ar pieejamības risinājumiem projekta „Dabas tūrisma pieejamība (UniGreen)” ietvaros izveidotajās dabas takās Kurzemē.

Cilvēki ar dažādiem funkcionāliem traucējumiem (trīs pārvietojās ratiņkrēslos un viens ar rolatoru), apmeklēja Rojas pludmali un tur pieejamās pastaigu laipas.

Šo cilvēku nepieciešamības un vajadzības mēs spējam izprast un apzināties tikai tad, kad esam nonākuši ciešā saskarsmē ar cilvēkiem ar invaliditāti. Izejot ar šiem cilvēkiem dabā, izstaigājot mūsu pludmalē ierīkoto infrastruktūru, mums tika dota lieliska iespēja apzināties savas vājās pušes un problēmas, kuras būtu vēl jārisina, lai mūsu apkārtnē vide kļūtu vieglāk pieejama.

Brauciena dalībnieki atzina, ka Rojas publiskā pludmale ir labi aprīkota. Cilvēkiem ratiņkrēslos pa šeit ierīkotajām laipām ir viegli pārvietoties, uz izveidotajām skatu platformām pludmalē ir iespējams uzbraukt un vērot jūru. Patiesas emocijas

un prieks bija vērojams šo cilvēku sejās, jo ne visiem nokļūšana līdz jūrai ir pašsaprotama un ikdienišķa.

Un, ja ir vēlme, tad arī līdz pašai jūrai ir iespējams aizkļūt ar ratiņkrēsli, piepalīdzot asistentam.

Sava brauciena noslēgumā apmeklētāji, protams, vēlējas iegādāties arī kādus zivju izstrādājumus ciemakukulim, ko viņi varēja izdarīt Rojas zivju namiņā un pēc tam, iebraucot arī Kaltēnē, uzņēmumā „Kaltenes zivis”.

Paldies šī brauciena organizatorei, Kurzemes plānošanas reģiona UniGreen projekta vadītājai Alisei Lūsei.

Kristīne Voldemāre, Rojas TIC vadītāja

↑ Ja vien ir vēlme, tad arī ratiņkrēslā var nokļūt līdz pašai pludmalei, piepalīdzot asistentam.

Albuma foto

Rojas Jūras zvejniecības muzeja pētniecisko darbu lasījumi „Iepazīstam Rojas novadu un mūsu novadniekus” 2019. gada 9. novembrī Rojas Jūras zvejniecības muzeja filiālē Kaltēnē klubs PROGRAMMA

10.00–10.30	Dalībnieku reģistrācija	
10.30–10.45	Pētniecisko lasījumu dienas atklāšana	Eva Kārklīņa, Rojas novada domes priekšsēdētāja Inese Indriksone, Rojas Jūras zvejniecības muzeja vadītāja
10.45–11.00	Kaltene Latvijas vēsturē	Gundega Balode, Rojas Jūras zvejniecības muzeja krājuma glabātāja
11.05–11.35	Kaltenes kroga vēstures dokumentālā izpēte	Dace Alsberga, dzimtu vēstures pētniece, novadpētniece
11.40–12.10	Esi sveicināta, Teofila, no Dambekalnu cilts!	Mg.hist. Zinta Valdmāne
12.15–12.35	Dambekalnu stiprās sievas	Dr.med. Maija Pozemkovska, RSU Medicīnas vēstures institūta docente
12.40–13.00	Kafijas pauze	
13.00–13.30	Strandējuši Rojā	Aldis Denčiks, novadpētnieks
13.35–13.05	Mūsu novadnieki – valgalciemnieki, zinātnieki (agronomi, fitopatologi) Jānis Bickis, pirmais „Latvijas augu noteicēja” autors	Egita Jansone, Rojas novada Kaltēnē bibliotēkas vadītāja, novadpētniece
14.10–14.30	Domesnes. Biedrība un mantojums	Dženeta Marinska, biedrības „Domesnes” vadītāja
14.35–15.10	Saruna par dzirdēto	Sarunu vada Gundega Balode, Rojas Jūras zvejniecības muzeja krājuma glabātāja
15.15–15.55	Pusdienu zupa, gatavota pēc mūsu puses vēsturiskajām tradīcijām	
16.00–16.45	Pārgājiens uz Kaltēnē Svētās Katrīnas evaņģēliski luterisko baznīcu, pa ceļam iepazīstot Kaltēnē vēsturiskās vietas	Ekskursiju vada Rojas Jūras zvejniecības muzeja krājuma glabātāja Gundega Balode
16.50–17.30	Tikšanās Kaltēnē Svētās Katrīnas evaņģēliski luteriskajā baznīcā. „Dieva nams skarajā jūras krastā”	Aina Finkē, Rojas Jūras zvejniecības muzeja speciāliste
17.30	Pētniecisko darbu lasījumu dienas noslēgums	

Pirms pētniecisko darbu lasījumiem un pusdienu pārtraukumā iespējams iepazīties ar Rojas Jūras zvejniecības muzeja atklāto krājumu „Zvejniecība Ziemeļkurzemes piekrastē 20. gadsimtā”.

Dalību pasākumā lūgums pieteikt līdz š.g. 5. novembrim, rakstot – muzejs@roja.lv vai zvanot – 29432899.

Pētniecisko darbu lasījumu diena „Iepazīstam Rojas novadu un mūsu novadniekus”

Akmeņainajā Rojas pludmalē ne viens vien ir pamanījis sena kuģa atliekas. Vai šie dēļi tiešām ir mūsu pusē būvēta buru kuģa liecība? Zinām, ka viens no pirmajiem un lielākajiem zivju pārstrādes uzņēmumiem mūsu pusē ir dibināts 1907. gadā un tas piederējis Jānim Dambekalnam. Bet vai ir zināms kas vairāk par dižo Dambekalnu dzimtu? Atbildes uz šiem un arī vēl daudziem citiem jautājumiem būs iespējams rast Rojas muzeja organizētajā pētniecisko lasījumu dienā, kas notiks š.g. 9. novembrī Rojas Jūras zvejniecības muzeja filiālē „Kaltenes klubā”. Pētniecisko lasījumu diena organizēta, lai nodrošinātu jaunu vēstures materiālu, vēsturisko liecību ieguvu un plašāk izziņātu Rojas novada vēstures notikumus.

Pasākums organizēts trīs daļās. Pirmajā daļā ar stāstiem (pētījumiem) par Rojas novada vēsturi uzstāsies gan Rojas muzeja darbinieki, gan arī pieaicināti novadpētnieki un vēsturnieki, kā piemēram, novadpētnieks Aldis Denčiks, vēsturniece Zinta Valdmāne, Rojas novada Kaltēnē bibliotēkas vadītāja Egita Jansone, RSU Medicīnas institūta vēstures docente Maija Pozemkovska, dzimtu vēstures pētniece Dace Alsberga. Pēc pētījumu prezentācijām, pasākuma otrajā daļā, paredzēta referentu saruna ar apmeklētājiem, kad būs iespējams uzdot speciālistiem jautājumus, kā arī noskaidrot kādus sev interesējošus faktus par dzirdēto. Savukārt pēc pusdienu pauzes dosimies kopīgā pārgājienā līdz Kaltēnē Svētās Katrīnas evaņģēliski luteriskajai baznīcai, kur tiks prezentēts pasākuma dienas pēdējais pētījums, pa ceļam uz baznīcu iepazīstot vēl dažas Kaltēnē vēsturiskās vietas.

Viens no pasākuma moto ir – vienkārši par sarežģīto. Tāpēc uz šo pasākumu aicinām novada iedzīvotājus, vēstures entuziastus, kā arī Kurzemes reģiona vēstures pētniekus, novadpētniekus un interesentus.

Savu dalību pasākumā lūgums obligāti pieteikt līdz 5. novembrim, zvanot – 29432899, rakstot – muzejs@roja.lv vai arī, ierodoties personīgi Rojas Jūras zvejniecības muzejā, vai muzeja filiālē „Kaltenes klubā”.

Inese Indriksone,
Rojas Jūras zvejniecības muzeja vadītāja

Dziedātājas Ievas Sutugovas viesošanās Rojas MMS

Mūziķu Ievas Žugas (no kreisās), Andra Kauliņa, Ievas Sutugovas un Reiņa Melbārda sniegums sniedz patiesu baudījumu visiem koncerta klausītājiem. A. Kaļiņičenko foto

11. oktobrī Rojas Mūzikas un mākslas skolā viesojās dziedātāja un vokālā pedagoge Ieva Sutugova. Tā kā mūsu skolas direktorei Baibai Beraģei ar mākslinieciskajiem izveidojusies draudzība konkursā „Rojas ritmi”, tad, kā atzīmēja pati Ieva, ar lielu prieku viņa ieradās Rojā.

Uzzinot, ka pirms koncerta paredzēta meistarklase jaunajiem dziedātājiem, Ievas ierašanās sevišķi gaidīja kora klases audzēkņi un pedagogi – Inese Ozoliņa un Lita Krūmiņa. Meistarklasē piedalījās Frīcis Dravnieks, Luīze Elza Bertholde, Keita Anna Mitenberga un Ance Klauža, kā arī 4.–9. klašu koris „Rojā”. Dziedātāja ar lielu labvēlību noklausījās audzēkņu izpildītās dziesmas un laipni dalījās ar padomiem jaunajiem dziedātājiem. Ieteiktie padomi noteikti noderēja, jo 18. oktobrī audzēkņi devās uz konkursu Ventspilī, kurā bija jāstājas uz jaunās koncertzāles „Latvija” skatuves kompetentas žūrijas priekšā.

Pēc meistarklases sekoja koncerts „Stāsti”, kuru

atklāja mūsu skolas jaunāko klašu koris „Vizbulēns” un koris „Rojā”. Koncerts izvērtās ļoti sirsnīgs un klausītāju ausīm un sirdīm baudāms. Ievas stāsti par dziesmām, komponistiem, savu radošo darbību mijās ar skaistām dziesmām un kvalitatīvu muzikālo pavadījumu. Klavieru partiju izpildīja pianists Andris Kauliņš, skaistās vijoles skaņās varējām iegrimt, klausoties Ineses Žugas izpildījumā, un čellu pārliecinoši spēlēja Reinis Melbārdis. Koncerts pagāja vienā elpas vilcienā, pat paši mazākie klausītāji neizskatījās garlaikoti. Par kvalitatīvo skanējumu jāpateicas skaņu režisoram Marekam Štālam.

I. Sutugovas meistarklase un koncerts patiešām bija kā mācību stunda labvēlībai un sirsnībai. Paldies skolas direktorei par iespēju apmeklēt tik kvalitatīvu koncertu! Prieks par vecākiem, kuri apmeklēja koncertu un meistarklasi, tādejādi atbalstot savus bērnus viņu muzikālajā attīstībā.

Lita Krūmiņa

ŽOCENĒ

Pirms kāda laika sāku „Bangas” lasītājus iepazīstināt ar mūsu novada mazajiem ciemiem. Kā pirmo izvēlējos Melnsilu un Aizklāņus, tad sekoja iepazīšanās ar Pūrciemu un tā ļaudīm, salīdzinoši neseno viesojušos Ģipkā, bet svētdiena pirms pāris nedēļām tika veltīta Žocenei.

→ Aizbraucot līdz pat Ģipkai, lai paņemtu līdzīgu savai uzticamo līdzbraucēju un Ģipkas patrioti Ieviņu, tā arī neatradu zīmi, kas vēstītu, ka šeit atrodas Žocene. Vienīgā norāde par Žocenes esamību bija attēlā redzamā autobusa pieturas zīme. Vēl dzīvā atmiņā arī slavenais teiciens par Žocenes kurpju veikalu, ar kuru skolas bērni savulaik apcēlušī Žocenes bērnus – vai Žocenes kurpju veikals vaļā?

→ Zenta Balančonoka savos „Vanagpurvos” dzīvo viena. Zentas vīrs jau vairākus gadus kā miris, viens dēls dzīvo Anglijā, viens tepat Vandzenes pusē. Vandzenes pusē dzīvojošajam darba daudz – ir plaši lauki, lopi, arī gateris. Pati viņa ir aktīva ogotāja un krenķējas, ka mežā palikušas tik daudz nenolasītas ogas, jo pēkšņi tās vairs nepieņemot. Sēņot gan viņai nepatīkot. Bieži vien Zenta braukusi uz Roju pie draudzenes, bet šoruden tā mirusi, tādēļ vairs nav isti, kur aizbraukt ciemos.

↑ Pirmā vieta, kur nonācām Žocenē, bija diezgan blīvi apbūvēts vasarnīcu rajons. Tē mājas rindojas cita pie citas, bet visas izskatījās skumjas un vientuļas. Vienīgā rosība bija „Bērzsilos”. Tajā divi rīdzinieki – Mārtiņš un Andris steidza pabeigt draudzenei piederošās mājas apdares darbus. Kā stāstīja viens no vīriem, māju savām rokām viņš uzbūvējis pirms pusotra gada, un tikai šajā rudenī iegādājies brīvs brīdis, lai to pabeigtu pilnībā.

← Joprojām gandarītas par negaidīto tikšanos ar Aivaru Lejieti, nonākam Aivara kaimiņienes Janinas Lejniece pagalmā. Salīdzinoši nesenu tuvējā diķī noslēcis Janinas vīrs, tādēļ šobrīd viņa dzīvo viena ar saviem dzīvniekiem. Janina ir lietuviete un Latvijā nokļuvusi, kad tēvs labāka darba un dzīves meklējumos pārnācis dzīvot uz Latviju. Viņai joprojām spilgtā atmiņā 1967. gada vētra, kad tās laikā milzīga egle nokritusi blakus viņu „Novadniekiem” Aizklāņos. Janinai ļoti patīk ūdens, tādēļ viņa, kamēr vien veselība atļāvisi, katru dienu peldējusies līdz pat laikam, kamēr jūrā parādījušies viņi. Janinas mūžs nav bijis no vieglajiem. Pirms daudziem gadiem alkohola reibumā esošs šoferis sabraucis viņas dēlu, un tas viss noticis mazās māsiņas acu priekšā. Meitene no redzētā un pārdzīvotā saslīmusi un ārsti ieteikuši Janinai mainīt dzīvesvietu, lai bērns ātrāk atveseļotos. Tolaik ģimene pārcēlusies uz Kandavu, kur Janina kopusi lopus, nopelnot naudu bērnam ārstēšanai. Meitene atveseļojās, un Janina visu mūžu būs pateicīga Valdim Randem, Valdim Nagobadam, Mudītei Džeriņai un Artai Maldonei – cilvēkiem, kas jau no jaunības viņai iet blakus un palīdz visās bēdās. Saimnieces māju sargā trīs suņi. Viens no tiem – suņu meitene, saukta par Šerīti-Pupīti, atrasta pavasarī maisā upē, kas laimīgā kārtā bija aizķēries aiz tilta. Aplokā pastaigājās arī pērļu visticpas. Nezināju, ka tās sauc arī par cara putniņiem diētisko olu dēļ, un kādreiz ar tām mielojušies tikai cari, ne vienkārši cilvēki.

↑ Maija Cimmermane domā, ka viņa ir ilgākā ciema iedzīvotāja. Gan aiz upes dzīvojošais Jānis Melnis, gan Zenta Balančonoka, gan Zigurds Fibīgs – visi ciemā sākuši dzīvot pēc viņas. Daudz vietējo arī miruši. „Kramniekos” vien savulaik dzīvojušas vairākas ģimenes un visas strādājušas „Bangā”. Arī „Kramniekos-2”, kas tagad pieder Maijai, savulaik dzīvojušas 3 ģimenes. Maija priecājas par saviem labajiem kaimiņiem. Visi mainās ar puķēm, tomātiem, kabačiem – viņiem ir kārtīga kaimiņu būšana. Pat suns Odijs, saukts par Odiņu, savulaik pie Maijas nokļuvis no kaimiņu mājām. Savulaik Maija strādājusi Rojas sadzīves pakalpojumu kombinātā, taču no sēdošā darba viņai pašķībiļus veselība, tādēļ sēdošais darbs nomainījis pret darbu degvielas uzpildes stacijā, bet pēc tam viņa atkal atgriezusies darbā sadzīves pakalpojumu kombinātā aditavā.

↑ Īpaši skaistā vietā Žocenē, pašā jūras krastā, atrodas tūristu iecienīts atpūtas un sporta komplekss „Dzintarkrasts”. Sezonas laikā šeit apmeklētāju netrūkst, jo komplekss piedāvā plašas atpūtas iespējas gan vientuļiem vilkiem, gan ģimenēm ar bērniem un darba kolektīviem. Oktobri tūrisma sezona ir beigusies, tādēļ „Dzintarkrastā” nesastopam nevienu dzīvu dvēseli.

→ Šajā mājā kūpošo skursteni pamanām jau pa gabalu, tāpēc droši brienam plāvai pāri. Ciemiņu ierašanos pirmais pamana suns Lācis, ikdienā mīļi dēvēts par Runčuku. Pēc laika parādās arī pats saimnieks Jānis Melnis, un viņš izrādās atsaucīgs sarunas biedrs. No viņa uzzinām, ka kādreiz ģimene dzīvojuši Ģipkā pretī Pūrciemam pie vecajām dzirnavām. Kara laikā visi vietējie iedzīvotāji aizdzīti 4 km attālumā no jūras, un tā viņi 9 gadus nodzīvojuši Kaļķos, bet, atgriežoties ievākušies tagadējās mājās. Savulaik bijusi kupla ģimene, bet tagad vīrs dzīvo divatā ar savu Runčuku. Vislabāk viņš jūtas vienatnē, tāpēc ar citiem ielaisties negribot. Par dzīvi Jānis nesūdzas, arī pie kaimiņa Aivara Lejiesha pārlidojumam esot pieradis. Vīra ģimene izkaisīta pa visu pasauli. Pašlaik viena no meitām ar vīru dzīvo Briselē, jo vīrs dien NATO štābā un uz Latviju varēs pārcelties tikai pēc pieciem nodienētiem gadiem. Pārējie bērni un mazbērni dzīvo Holandē, Rīgā un Ventspilī. Sarunājoties pamanām rosību Jāņa kaimiņa īpašumā – lidlaukā, tādēļ ātri lecām mašīnā un steidzamies uz lidlauku, pirms no angāra izripijusi lidmašīna paguvusi pacelties gaisā.

↑ Lielā ātrumā traucoties pa plāvu un pēc tam pa meža ceļu, Aivara Lejiesha lidlaukā nokļūstam laicīgi, jo no angāra tiek izripināts arī otrs lidaparāts. Lidaparātu pavēlnieks Aivars Lejietis paskaidro, la lidošana ir viņa vaļasprieks, bet lidmašīnu būvēšana, tas ir izaicinājums, ko kaut kad vēlāk dzīvē viņš gribētu pārvērst biznesā, bet līdz tam vēl daudz darba. Uz manu jautājumu, vai pirms vairākiem gadiem notikušais negadījums neietekmēja viņa lidošanas prieku, Aivars atbildēja, ka ietekmēja gan, turklāt pozitīvi. Lidaparātu būvē viņš pievērsies tieši pēc negadījuma, jo tas bijis liels stimuls. Viņš negrābijies pamest aviāciju ar lielu grūžu kaudzi uz lauka un paša aizvešanu uz miskasti. Tas nav viņa stils. Pēc avārijas viņam licies, ka kaut ko vajag uztaisīt vietā. Turklāt, kamēr slimnīcā pats remontēts, viņš iepazīsies arī ar savu draudzeni, tādēļ, nenoliedzami, dzīve kaut kādā ziņā izmainījusies. Šķīroties Aivars saka, ka uzsildoties *airullēs* līdz lidlauka malai, un tad lēnām lidos mums garām, lai mēs paspētu nofotografēt, bet pēc tam mēs varot uzturēties lidlaukā, cik ilgi vien vēloties. Izdarām, kā sarunāts, vienīgi lidlaukā gan vairs ilgi neuzkavējamies, vien izmantojam iespēju nofotografēties pie Aivara Lejiesha paštāisītā ātrā lidaparāta.

D. Klaberes teksts un foto

Pasākumu kalendārs

Līdz 9. novembrim
Rojas kultūras centra mazajā zālē apskatāma
**INGRĪDAS KAUKES
GLEZNU IZSTĀDE.**

25. oktobrī plkst. 19.00
Spēlfilma
„JELGAVA '94”

Pirms filmas tikšanās ar režisoru Jāni Ābeli.

Filmas „Jelgava '94” stāsta centrā ir četrpadsmitgadīgais Jānis, Jelgavas puika ar „zuba” līmeņa mācību sasniegumiem, kurš cenšas būt nevienu nepamanīts. Tomēr iemīlēšanās klasesbiedrē Kristīnē un nejaūši iegūtie draugi Nāve un Zombis, neatgriežami aizsāk jaunu lappusi Jelgavas pusaudža dzīvē – ir jāspēlē grupā, jāklusās metāls, vajadzīgas istās drēbes un līdz asarām jānovēd skolotāji un vecāki.

Lomās: Bruno Bitenieks, Alekss Tauriņš, Endijs Žuks, Elizabete Zviedre, Alise Danovska, Sandris Broks, Ieva Puķe, Kaspars Gods, Māra Ķimle, Andris Keihs, Kaspars Aniņš, Jānis Jarāns, Ilze Pukinska, Elīna Vaska, Gļebs Beļikovs, Igors Nazarenko, Katrīna Puķe, Jānis Gorškovs, Mārcis Broks.

Filma latviešu valodā ar subtitriem angļu valodā.

Filmas garums: 1h 26 min., ieteicamais vecums: 16+
Ieeja 3.00 EUR, biļetes varēs iegādāties pirms seansa.

26. oktobrī plkst. 18.00

Jūrmalas KC pūtēju orķestra „Jūrmala” koncerts

„OSTA SVINGA RITMOS”.

Diriģents – mūsu novadnieks Bruno Jurgensbergs.
Ieeja brīva.

2. novembrī plkst. 13.00

Senioru kluba „LIEDAGS” RUDENS BALLE.

9. novembrī plkst. 18.00

Apvienība PANNAS TEĀTRIS piedāvā –
Iepazīšanās komēdija ar trillera elementiem

„VIŅI MELO LABĀK jeb
RANDIŅŠ AR 50 GRAMIEM BALZĀMĀ”.

Izrādes režisors Juris Rijnieks, autors-dramaturgs Artūrs Dīcis, bet „viņu” lomās iejutīsies aktieri Aldis Siliņš un Ģirts Ķesteris.

Ieeja 15.00; 12.00; 10.00; 8.00 EUR.

Biļešu iepriekšpārdošana www.bilesuparadize.lv un Rojas novada domes kasē, tel. 63232055. Pirms pasākuma biļetes varēs iegādāties Rojas KC. Tālrunis informācijai 29196478.

PASĀKUMI PATRIOTU NEDĒLĀ

11. novembrī plkst. 18.00

LĀČPLĒŠA DIENAS LĀPU GĀJIENS.

Ikvienš, liels vai mazs, tiek aicināts doties kopējā „Gaismas ceļā”, līdz ņemot lāpu vai svečīti. (Pulcēšanās no plkst. 17.45 stāvlaukumā pie viesnīcas „Roja”).

○ Ar klusuma brīdi godināsim Latvijas brīvības cīnītājus pie Gvido Zvaigznes piemiņas akmeņiem;

○ Svētku uzrunas un Talsu zemessargu priekšnesumi - laukumā pie Rojas KC;

○ Pēc pasākuma Rojas kultūras centrā Beates Olektes izstādes atklāšana – fotogrāfijas no filmas „Dvēseļu putenis” Slokas kauju uzņemšanas laukumā.

Aicinām ievērot tradīciju, šajā vakarā karavīru piemiņai iedodot svečītes logos.

16. novembrī plkst. 18.00

Latvijas valsts proklamēšanas 101. gadadienai
veltīts svinīgais koncertpasākums

„...LĪDZ APVĀRŠNIEM IEMĪLĒTA...”

Plkst. 22.00–03.00

TAUTAS BALLE AR GRĀPU GALAKTIKA.

Ieeja brīva. Galdiņus lūdzam rezervēt līdz 15. novembrim, tel. 29196478.

18. novembrī plkst. 14.00 un 17.00 jaunā latviešu spēlfilma

„DVĒSEĻU PUTENIS” (2019. g.).

Vēsturiska kara drāma DVĒSEĻU PUTENIS pēc strēlnieka Aleksandra Grīna romāna motīviem ved 100 gadus senā pagātnē. Sešpadsmitgadīgais Artūrs dodas strēlniekos un kopā ar draugiem cīnās par brīvību – pat tad, kad neviens nezina, kurā pusē tā meklējama. Savīlņojošais stāsts ļauj skatītājam pieaugt kopā ar Artūru un jaundibināto Latvijas valsti, vērojot dzīvi ierakumos zēna acīm, pašizliedzīgi stājoties pretī ienaidniekam, meklējot istu mīlestību, un mācoties novērtēt brīvības cenu.

Režisors: Dz. Dreiberģis. Lomās: O. Brantevics, M. Vilsons, R. Kalniņa, R. Celms, J. Reinis, R. Zeltiņš, V. Daudziņš, I. Florence, G. Gāga.

Filmas garums 2 h, 5 min. Ieeja 3.00 EUR.

Biļetes varēsiet iegādāties iepriekšpārdošanā Rojas novada domes kasē no 11. novembra, kā arī pirms seansiem Rojas KC.

Policija ziņo

Laika posmā no 09.10.2019. līdz 23.10.2019.

Rojas pašvaldības policijā:

Par savām tiesībām un pienākumiem konsultēti 2 klienti, izteikti 1 mutisks brīdinājums, izpildīti 2 atsevišķi uzdevumi, apkalpoti 7 izsaukumi, sastādīts 1 Administratīvā pārkāpuma protokols, pieņemti un izskatīti 2 iesniegumi, pieņemti 4 paskaidrojumi.

NVO Rojas invalīdu biedrība,
Strauta 8-33, BLPJC „Strops”
Pasākumu plāns novembrim

Diena, datums	Pasākuma nodarbības nosaukums	Pulksteņa laiks	Nodarbību vadītājs
01.11.2019. Piektdiena	Veselības grupa – nūjošana	15.00–16.00	E. Grīnvalde
05.11.2019. Otrdiena	Enkaustika – sagataves kartiņām Galda spēles Veselības grupa – nūjošana	10.30–13.00 15.00–16.00	E. Grīnvalde K. Sauškina
06.11.2019. Trešdiena	Biedru tikšanās Galda spēles	10.00–14.00	E. Grīnvalde 26078711
07.11.2019. Ceturtdiena	Pērļošanas nodarbība Galda spēles	10.00–13.00	L. Semičenkova
08.11.2019. Piektdiena	Veselības grupa – nūjošana	15.00–16.00	E. Grīnvalde
09.11.2019. Sestdiena	Sporta diena „Pretī rudenim”	11.00–14.00	T. Kirilova 29617771
12.11.2019. Otrdiena	Kartiņu veidošana Galda spēles Veselības grupa – nūjošana	10.30–13.00 15.00–16.00	K. Sauškina E. Grīnvalde
13.11.2019. Trešdiena	Biedru tikšanās Galda spēles	10.00–14.00	E. Grīnvalde Biedrības biedri
14.11.2019. Ceturtdiena	Adīšanas, tamborēšanas nodarbība Galda spēles	11.00–13.00	E. Grīnvalde V. Žurovska L. Semičenkova
15.11.2019. Piektdiena	Veselības grupa – nūjošana	15.00–17.00	E. Grīnvalde L. Semičenkova
19.11.2019. Otrdiena	Telpu dekoru veidošana Galda spēles Veselības grupa – nūjošana	10.30–13.00 15.00–16.00	K. Sauškina E. Grīnvalde L. Semičenkova
20.11.2019. Trešdiena	Galda spēles Biedru tikšanās	10.00–14.00	Biedrības biedri
21.11.2019. Ceturtdiena	Pērļošanas nodarbība Galda spēles	10.00–13.00	E. Grīnvalde. L. Semičenkova B. Heinberga
22.11.2019. Piektdiena	Veselības grupa – nūjošana	15.00–16.00	E. Grīnvalde L. Semičenkova
26.11.2019. Otrdiena	Adventes vainaga veidošana Galda spēles Veselības grupa – nūjošana	10.30–13.00 15.00–16.00	E. Grīnvalde K. Sauškina
27.11.2019. Trešdiena	Kulinārijas nodarbība Galda spēles	10.00–14.00	R. Žurovska
28.11.2019. Ceturtdiena	Adīšanas, tamborēšanas nodarbība Galda spēles	10.00–13.00	Žurovska L. Semičenkova B. Heinberga
29.11.2019. Piektdiena	Veselības grupa – nūjošana	15.00–16.00	E. Grīnvalde

ESF projekta „Esi vesels – ieguldījums
tavai nākotnei!” (Nr. 9.2.4.2./16/I/044)
semināru/mācību/citu pasākumu grafiks
2019. gada novembra mēnesim

Nr. p. k.	Datums (dd. mm. gggg.)	Ilgums (st.)	Norises laiks (plkst. no – līdz)	Īstenošanas vieta (adrese)	Nosaukums
1.	01.11.2019.	1 h	11.00–12.00	Brīvā laika pavadīšanas un jauniešu centrs „Strops”, Strauta iela 8-33, Roja, Rojas novads	Veselības veicināšanas pasākums Fizioterapijas nodarbības „Kusties brīvi!”
2.	01.11.2019.	1 h	14.30–15.30	Brīvā laika pavadīšanas un jauniešu centrs Melnsilā, Rojas novads	Veselības veicināšanas pasākums Fizioterapijas nodarbības „Kusties brīvi!”

Krāšņi uzziedot, savus kopējus
pārsteidz alveja

Dace Klabere

Katrs būs dzirdējis par vērtīgo alveju, ko puķu podā uz palodzes mēdza audzēt jau mūsu vecmāmiņas. Alveja, pareizāk sakot, aloje, ir ļoti īpatnējs tuksneša augs, kam patīk augt sausā, karstā vietā. Savvaļā aloje atrodama galvenokārt Dienvidāfrikas valstīs, arī Madagaskarā un Arālijas pussalā.

Alvejas ziedēšana ir brīnumi, ko citiem šīs puķes īpašniekiem pat reizi mūžā nav izdevies sagaidīt. Šajā vasarā šo brīnumu piedzīvoja Gunītas Maures ģimene. Gunīta lēš, ka

puķe ir vismaz 11–12 gadus veca, un šogad pirmoreiz pārsteigusi savus kopējus ar krāšņu ziedēšanu.

Aloji mēdz dēvēt par brīnumpuķi, jo tās lapās esošā želejveida viela ir brīnumlīdzeklis, kas tiek izmantots jau gadsimtiem ilgi. Dziednieciskās īpašības augs iegūst, sasniedzot 5 gadu vecumu. Unikāla ir arī alojes dzīvotspēja – augs spēj izdzīvot bez ūdens septiņus gadus un jo-pojām turpina dzīvot atvasas.

→ Alojes zieds līdzinās dzeltenajai astei bez smaržas.

G. Maures foto

Sludinājumi

Rojas novada pensionāru klubs „Liedags” aicina Rojas novada pensionārus

**UZ RUDENS ZAĻO BALLI
2. novembrī 13.00**

Rojas kultūras centrā. Lūgums tērpties zaļās krāsas tērpos. Pieteikties līdz 28. oktobrim. Sikāka informācija pa telefonu 29744031 (Dzintra).

Informācija

9. novembrī plkst. 11.00 Rojas vidusskolas sporta zālē Rojas novada invalīdu biedrības un novada senioru sporta diena „Pretī rudenim?”. Tuvāka informācija pa tālruni 29617771.

25. oktobrī 18.00 Kaltenes klubā
Ziemas sezonu atsāk Kaltenes koris.

Aicināti visi, kuri vēlas dziedot un radoši pavadīt savu brīvo laiku! Mēs par gaišiem rudens vakariem un radošu kopā būšanu! Nāc, pievienojies!

KATRU DIENU PA SAPNĪM, PA CERĪBAI,
SMAIDĀM SILTAM UN VĀRDAM SIRSNIĢĀM!
KATRU DIENU PA PRIEKA BRĪVĪBAM
LAI IEVĪJAS DZĪVES APCIRKŅOS!

Līdzjūtības

Lai tev dzimtās zemes vēji
Klusu miera dziesmu dzied.

Izsakām līdzjūtību Solveigai Viskupai, tēti zaudējot.

Darbabiedri

Gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd, tas paliek un mirdz.

Izsakām līdzjūtību piederīgajiem,
Aleksandru Briķinu zaudējot.

Darbabiedri